

ଜନଜାତି ସାହିତ୍ୟର ଚାହିଦା ପ୍ରତି ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଶିକ୍ଷା

୦୧.୦୨.୨୦୧୭/ଭୁବନେଶ୍ୱର/-ଆଦିବାସୀ ମେଳାରେ ଖୋଲାଯାଇଥୁବା ବହୁବିଧ ଷଳ ପୁଣିକ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ବନ୍ଧ ପାଠକ, ଗବେଷକ, ଛାତ୍ର-ଛାତ୍ରୀଙ୍କ ଅନନ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରୁଛି ମେଳାରେ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଭାବରେ ସ୍ଥାନୀୟ ହୋଇଥୁବା ଦୁଇଗୋଟି ପୁଷ୍ଟକ ଷଳ । ପ୍ରଥମଟି ହେଲା ବିଭାଗର ଦୁଇଟି ପ୍ରମୁଖ ଅନୁଷ୍ଠାନ ATLC ଏବଂ SCSTRTI ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥୁବା ଜନଜାତିଙ୍କ ଭାଷା, ସାହିତ୍ୟ, ସଂସ୍କାର, ଉନ୍ନୟନ, ପ୍ରକିଧି, ସମାଜ ଉପରେ ପ୍ରକାଶିତ ଉଭୟ ଉଚ୍ଚଗାଁ ଓ ଉତ୍ତିଆର ପୁଷ୍ଟକ । ଜନଜାତିଙ୍କ ଉପରେ ଏହା ଗବେଷକ, ତତ୍ତ୍ଵବିଦ୍ୟ ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରଚିତ ଓ ସଂକଳିତ, ଯାହା ସାଧରଣ ପାଠକଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ ସହ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରାଧିକାରୀ ତଥା ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟ ସହ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବିବିଧ ବୈସରକାରୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଆଗ୍ରହ ରଖନ୍ତି । ଏହି ବିଭାଗରେ ବିଶେଷ ଭାବେ ଜନଜାତି ଲୋକସାହିତ୍ୟ, ବହୁଭାଷା ଶିକ୍ଷଣ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷଣ ପୁଣିକ ପ୍ରକାଶିତ ବିଭିନ୍ନ ଭାଷାର ଶଦକୋଷ, ଅଭ୍ୟାସ ପୁଣିକ ପ୍ରତି ଜନ ସମାଜର ବନ୍ଦିଛି ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ଷଳଟି ହେଉଛି ସାତାଳୀ ଭାଷା-ସାହିତ୍ୟ-ସଂସ୍କୃତି ଆଧାରିତ ଷଳ । ଏହି ବିଭାଗର ବିଶେଷତ୍ବ ହେଉଛି ଷଳରେ ସାତାଳୀ ଭାଷା ଅଳଟିକି ଲିପିରେ ପ୍ରକାଶିତ ଅସଂଖ୍ୟ ସାତାଳୀ ସାହିତ୍ୟ-ସଂସ୍କୃତି ସମଳିତ ପୁଣିକ । ଏହାଛତା ସାତାଳୀ କ୍ୟାଲେଣ୍ଟର, ଲିପିଶିକ୍ଷା, ଭାଷା ଶିକ୍ଷା ପୁଷ୍ଟକାର ସହଜ ଉପଲବ୍ଧ ଯୋଗ୍ରୂ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ରହୁଥୁବା ସାତାଳୀ ଭାଷା ଭାଷାଙ୍କ ଭିତ୍ତି ଏହି ଷଳରେ ବିଶେଷ ଭାବରେ ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଉଛି । ସାତାଳୀ ଭାଷା ଓ ଅଳଟିକି ଲିପିରେ ରୁଚି ରଖୁଥୁବା ଅଧିକାରୀ ସମ୍ବନ୍ଧ ପାଠକ-ପାଠିକା, ଗବେଷକ ଏହାର ସ୍ଥାଯୀ ହାତଛତା କରୁନାହାନ୍ତି ।

ଏହି ଷଳର ଆଉ ଏକ ମୁଖ୍ୟ ଆକର୍ଷଣ ହେଉଛି ସାତାଳ ମାନଙ୍କ ବିବିଧ ଅବସରରେ ବ୍ୟବହାରକୁ ଆସୁଥୁବା ପୋଷାକ ପରିପାଳୀ ତଥା ପୂଜା ପାର୍ବତୀ ଅବସରରେ ବ୍ୟବହାର କରୁଥୁବା କିଛି ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଆଭୂଷଣ ଏବଂ ପୂଜା ଉପକରଣ, ଯାହାର ଚାହିଦା ଭୁବନେଶ୍ୱର ସାତାଳ ବାସୀଙ୍କ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଆକର୍ଷଣ । ଏହି ପୁଷ୍ଟକ ଏବଂ ପୋଷାକ ପରିହଳଦ ତଥା ବାଦ୍ୟଯନ୍ତ୍ର ଏବଂ ଗୃହ ସାଜ-ସଙ୍କଳ ସାମଗ୍ରୀ ଉପରେ ଷଳରୁ ଜାଣିବାକୁ ମିଳିଥିଲା ବହୁ ଉପାଦେୟ ତଥ୍ୟ । ତନ୍ମଧ୍ୟରେ ଧଳା ପୁରୁଷଙ୍କ ପୁରୁଷ ଓ ସ୍ତ୍ରୀ ଉଭୟେ ବିଭିନ୍ନ ପୂଜା ଅବସରରେ ପରିଧାନ କରୁଥୁବାବେଳେ ରଂଗାନ ପୁରୁଷଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ ପର୍ବପର୍ବାଣୀ, ବାହାଘର, ବନ୍ଧୁମିଳନ ଓ ସାଂସ୍କୃତିକ ଉସୁବରେ ପରିଧାନ କରନ୍ତି । ଏହା ଛଡା ତିନିପ୍ରକାର ଖାଣା ଲୁଗଳୀ ବାହାଘର ବେଳେ ଜେଜେମା, ଆଇମା ଓ ପିତ୍ତସୀ ବ୍ୟବହାର କରିଥାନ୍ତି; ତାର ଚାହିଦା ବହୁତ ରହିଛି । ବିଭିନ୍ନ ସୌଭାଗ୍ୟ ବାଦ୍ୟଯନ୍ତ୍ର, ସାଜସଙ୍ଗ ଉପକରଣ ତଥା ପ୍ରମୁଖ କିମ୍ବଦତ୍ତୀ ପୁରୁଷଙ୍କ ତୈଳଚିତ୍ରର ଆଦର ତାଙ୍କ ସଂସ୍କୃତିକ ପୁନରୁନ୍ମାନ କଥା ପ୍ରସାର କରୁଥୁବାବେଳେ ଅନ୍ୟ ଜନଜାତି ସେମାନଙ୍କ ସଂସ୍କୃତିକ ସଂପଦାକୁ ଲୋକଲୋଚନକୁ ଆଣିବା ପାଇଁ ଏହି ଷଳରୁ ଶିଖୁବାର ସମୟ ଆସିଛି ବୋଲି ମତ ପ୍ରକାଶ ପାଉଛି ।